

Aerdenhout / Bloemendaal, 23 mei 2024

Goedenavond,

Grondwateroverlast. Het overkwam ons ineens!

Nooit kunnen bevroeden dat wij hoog en droog in de duinen ooit waterproblemen zouden krijgen en dat dit al 7 (!) maanden aanhoudt en de duinen ook grotendeels ontoegankelijk zijn.

Bizar, maar nog meer bizar is dat we nog steeds moeten pompen om het droog te houden. Echt 24/7!

We, Maarten van Berckel, Schelto van Heemstra en ik, hebben vervolgens meerdere keren ingesproken bij de commissie grondzaken van de gemeente om deze kwestie onder de aandacht te krijgen, maar we zagen dat het niet goed liep en hebben op 23 februari de **Stichting duurzaam natuur en water beheer Zuid-Kennemerland** opgericht om de zaken te stroomlijnen.

Ons doel is gericht op het behoud van natuurwaarden in Zuid-Kennemerland, daaronder begrepen het behoud van de duinen en het behoud van de sinds eind negentiende eeuw gebouwde woningen.

Onder tussen mailde ik de meeste hier aanwezigen al wekelijks of twee wekelijks met relevante updates en keken we uit naar de beeldvormende avond van 7 maart. Dat werd een totale deceptie. De conclusie van onderzoeksbureau Aveco de Bondt was immers dat wij het moeten doen met '*hulp van boven*'..., zie ook het artikel van NH nieuws van de volgende dag.

Vanzelfsprekend weten ook wij dat er in de periode oktober tot en met april veel regen is gevallen, maar dat kan én nimmer de enige oorzaak zijn én kan niet betekenen dat de gemeente ons links mag laten liggen!

Om die reden is het van groot belang dat er nu wél een onafhankelijk onderzoek is. En het is ingewikkeld, maar dat zullen we zo horen.

Wat wij als Stichting met alle inspraakrondes willen bereiken is dat de gemeente, de provincie, PWN, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Nationaal Park Zuid-Kennemerland, Hoogheemraadschap Rijnland ook allemaal inzien dat het een gezamenlijk probleem is.

We hebben namelijk in kaart gebracht hoe de eigendoms- maar ook de beheersverhoudingen liggen in het duingebied en binnen de bebouwde kom. Het betekent dat er samengewerkt dient te worden en niet moet worden afgeschoven, maar ook dat het afschuiven door anderen naar de gemeente toe niet door de gemeente klakkeloos geaccepteerd mag worden.

Daarnaast hebben we de publiekrechtelijke taken van overheden in beeld gebracht, maar de gemeente ook gewezen op de privaatrechtelijke taken van de provincie, als eigenaar van de zogenaamde PWN duinen en als enig eigenaar van PWN zelf.

Dat is waarom ik graag vanavond iets namens de Stichting wil zeggen tegen de organisaties: pak het samen op. Wijs niet langer naar de ander en verwijder de oogkleppen van de vernatting zonder vooraf naar de eventuele gevolgen te hebben gekeken.

Schelto heeft het vanaf de eerste insprekavond laten zien met zijn plastic bak met een kraantje: De overmatige regenval is de letterlijke druppel die de emmer deed overlopen. Dat kan echter volgens ons niet veroorzaakt zijn door de regenval, maar deze letterlijke druppel is het gevolg van:

- het stoppen van pompen in 2002,
- het kappen van hectares naaldbomen in de duinen,
- het afplaggen van 20 (!) cm vegetatie en
- niet onderhouden van de rellen.

Omdat wij nooit enig plan of stuk van de gemeente hebben gekregen en alles helaas zelf via het internet moesten achterhalen, hadden wij al de conclusies kunnen trekken en dan nu even specifiek gericht op het westelijk deel van Aerdenhout:

Aveco de Bondt had in opdracht van de gemeente in augustus 2021 een grondwaterbeheers- en een grondwaterbeleidsplan opgesteld, waarin het westelijk gedeelte van Aerdenhout werd aangemerkt als: infiltratiekansrijk gebied. Dat betekent: pomp het er maar water in. Luister goed: augustus 2021 en vanaf oktober 2023 hebben wij waterellende. Dat kan toch alleen betekenen dat het onderzoek in augustus 2021 niet goed is gedaan?

In de gemeente Velsen speelt een soortgelijk probleem. Daar werd ook een informatieavond georganiseerd. Ik hoorde daar wél het eerlijke verhaal, te weten:

- a. Eind jaren 90 is op basis van studies besloten te stoppen met de waterwinning in het duingebied. Toen werd er 10 mio m3 per jaar gewonnen. In 2002 is de grondwaterstand in het duingebied langzaam gestegen als gevolg hiervan. Het grondwater is hierdoor in het centraal duingebied 1 à 2 meter omhoog gekomen en heeft effect gehad op de randen van het duingebied.*
- b. Door deze structurele verhoging van het grondwater en de zware regenval van het najaar begon de grondwaterstand in de steden te stijgen, omdat het regenwater in de duinen niet meer door de duinen naar beneden uitstroomde, maar naar de zijkanten toe.*
- c. Als er was doorgedaan met pompen, dan hadden wij nu nog droge voeten.*

Vervolgens kreeg ik het waterplan Bloemendaal uit 2007. Dat waterplan is in opdracht van gemeente Bloemendaal en Rijnland opgesteld door Wareco (de voorloper van Aveco de Bondt).

In dat rapport staat letterlijk:

Door de verminderde kwel verloor het afwateringsstelsel grotendeels zijn functie. Veel duinrellen kwamen droog te staan en voorheen vochtige gebieden werden droger en geschikt voor woningbouw. Onder druk van verstedelijking zijn duinrellen gedempt en verdwenen.

(Ik heb de commissieleden Grondzaken al eerder een artikel uit Ons Bloemendaal gestuurd waaruit blijkt dat het westelijk gedeelte van Aerdenhout voor het pompen in 1852 een moerassig gebied was.)

Verder:

Echter na de vermindering van de onttrekking (Waternet en PWN) en sinds mei 2002 de volledige stopzetting (PWN) herstelt de historische situatie met hoge grondwaterstanden en kwel zichzelf weer

En:

In de toekomst moet rekening worden gehouden met een verdere stijging van de grondwaterstanden door de klimaatsverandering...

De gemeente wist dan ook of behoorde te weten dat hetgeen Schelto vanaf dag 1 zegt: zorg dat de rellen in Aerdenhout weer functioneren, van groot belang is. Op 16 januari had Schelto al een ingelijste kaart meegenomen van de omgeving begin vorige (!) eeuw waar de rel in Aerdenhout duidelijk zichtbaar was.

Alle huizen zijn sinds 1900 met een bouwvergunning van de gemeente gebouwd en 95% voor het Bouwbesluit van 2002. Hoe moeten inwoners hun auto parkeren onder hun woning, indien de gemeente vindt dat het grondwater tot 70 cm onder het maaiveld mag stijgen. Moeten zij een amfibievoertuig in een aquarium parkeren? Nee toch? Daarnaast bereiken ons ook zorgen van mensen, die ook echt slapeloze nachten hebben, omdat onze woningen, die hoog en droog stonden, niet onderheid zijn en dat terwijl het grondwater tegen onze woningen klotst. Ik heb vanaf dag 1 gezegd: *ik heb geen woonark gekocht...*

Vanzelfsprekend heb ik de gemeente gewezen op artikel 5:39 BW, waarin staat: *De eigenaar van een erf mag niet in een mate of op een wijze die volgens 6:162 BW onrechtmatig is, aan eigenaars van andere erven hinder **toebrengen door wijziging te brengen in de loop, hoeveelheid of hoedanigheid van over zijn erf stromend water of van het grondwater...***

Op de agenda van de stichting staat nu:

1. Er zijn echt voor de gemeente en dus hopen vanaf nu op een proactieve houding van de gemeente. Het besef moet er nu echt zijn dat we een gezamenlijk belang hebben. Niet meer tegen mij zeggen aan het einde van de beeldvormende avond: dagvaard mij maar...
2. Inspreken bij de provincie aanstaande maandag rond 14.30 uur. We zullen aansluitend luisteren naar een discussienota over dit onderwerp ingediend door statenlid Jan Stam;
3. Wij gaan naar de informatieavond op 17 juni, die Marijn Bos van de provincie (hij zat in het panel van 7 maart) organiseert voor Provinciaal Programma Landelijk Gebied. Ik kreeg net een nieuwsbrief waarin onder meer staat dat de Ecologische Autoriteit (nog nooit van gehoord) een advies zou hebben uitgebracht over de natuurdoelanalyse voor het Natura 2000 gebied en dat geadviseerd wordt: nog meer zandverstuivingen...
5. Schelto en ik zullen volgende week Linda Hes (zij zat op 7 maart ook in het panel) en haar collega Margot de Haas een rondleiding geven door de gemeente zoals we dat op 3 mei 2024 ook aan de deskundigen hebben gedaan;
Daar is nog wel heel veel werk te verzetten, omdat de algemeen directeur van PWN, mevrouw Pistor, aangeeft: PWN is niet verantwoordelijk voor de grondwaterstand (ondanks al vernattingsmaatregelen), maar ook schrijft, hetgeen zeer zorgelijk is: dat zij verwacht dat het grondwaterpeil in de komende winter weer een hoog (zelfs een hoger) niveau zal bereiken;
6. Verder: we houden jullie op de hoogte, maar we gaan nu eerst luisteren naar de deskundige.

Bedankt voor jullie aandacht.